

Пояснювальна записка для вчителя

Навчальний посібник розроблено відповідно до оновленої програми з української мови для початкової школи (2016 р.). Основна його мета — формувати в молодших школярів ключові компетентності — *комунікативну* і *вміння вчитися*, а також предметні, які допомагатимуть оволодівати українською мовою і мовленням. Пропоновані завдання спрямовані на формування в учнів умінь будувати власні висловлювання — *есе*. Особливу увагу приділено особливостям мовленнєвого оформлення його структурних елементів, засобам логічного зв'язку між частинами тощо. На цю роботу доцільно відводити один урок на тиждень або виконувати завдання протягом тижня. Окремі завдання можна пропонувати учням на виконання вдома.

Есе виражає індивідуальні враження і міркування автора з конкретного предмета або приводу і не претендує на вичерпне трактування. Для есеїстичного стилю властиві образність, рухливість думок, орієнтування на щирі відвертість і розмовну інтонацію.

Під час роботи в зошиті молодші школярі вдосконалять уміння зв'язно висловлюватися, здобудуть уміння переконливо висловлювати власні судження, доводити їхню доцільність, набудуть навичок колективного, групового, у парах та самостійного виконання мовленнєвих вправ.

Любий друже!

Цей зошит допоможе тобі у здійсненні твоїх мрій і бажань, оскільки стане надійним помічником на цьому шляху. Під час роботи в зошиті на уроках української мови ти будеш: обмінюватися думками і враженнями від прочитаного, сперечатися, доводити свою думку, складати цікаві розповіді і переказувати прочитане, давати поради своєму співрозмовникові, висловлювати йому свої побажання, фантазувати і створювати творчі проекти та ін.

Сподіваємося, що запропоновані в зошиті тексти, завдання і вправи будуть для тебе цікавими і корисними. Бажаємо успіху в подальшому навчанні!

Від авторів

Урок 1

Наша славна Україна — наше щастя і наш край! Шануй рідну Україну

Пізнаю слово

- 1 **Утвори** слово з поданих складів: У, на, ї, кра. **Запиши** утворене слово. Усно **склади** речення зі сполученням слів *рідна країна*.

- **Розкажи**, якою є Україна. Усно **добери** слова — назви ознак предмета за зразком:

Україна (яка?) — незалежна, успішна, багата, ...

Ознайомлююся з текстом

- 2 **Прочитай** уривок із вірша Володимира Сосюри, українського поета з Донбасу. **Навчися** його виразно читати.

Любїть Україну, як сонце любїть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любїть у годину негоди.

- Виразно **прочитай** його вдома своїм батькам.

Висловлюю власну думку

- 3 **Прочитай:** *Наша славна Україна — наше щастя і наш край!*
 Ти погоджуєшся з цією думкою? **Висловлюй** свої міркування за зразком:

Так, я погоджуюся з цією думкою.

Я вважаю, що... , тому що... .

Наприклад,

Отже, ... (зроби висновок).

Спілкуюся з товаришем

- 4 **Робота у групі.** **Уявіть** себе поетами. **Присвятить** Україні свої віршовані рядки. Озвучте їх перед класом.

Порада! Уживайте у вірші слова: *країна — Україна, край — рай, слава — держава.*

Пишу для себе

- 5 **Поміркуй,** як доповнити речення. **Запиши** доповнене речення.
Я люблю Україну, тому що...

Слово про слово

Батьківщина — країна твоїх батьків, Вітчизна, рідний край.

Вітчизна — це країна твоїх батьків; Батьківщина, рідний край.

Так ми говоримо

Україна — наша Батьківщина, Вітчизна, рідний край, рідна земля.

Без верби і калини нема України Шануй і поважай символи України

Пізнаю слово

- 1 **Утвори** двоє слів із поданих складів: вер, ли, ка, ба, на. **Запиши** утворені слова. Усно **склади** речення зі сполученням слів *верба* і *калина*.

- **Розкажи**, що ти знаєш про вербу. Що можеш розповісти про калину?

Ознайомлююся з текстом

- 2 **Прочитай** текст.

Верба і калина — символи українського народу. Верба — символ краси, неперервності життя, вона дуже живуча. Здавна в Україні вербу вважають святим деревом. Калина — це символ краси, любові, щастя. Навесні калина вкривається білим цвітом і стоїть, як наречена, у білому вбранні. А восени вона палахкотить ґронами червоних і дуже корисних ягід.

- **Спробуй пояснити**, чому в Україні на рушниках, сорочках вишивали кетяги калини. **Починай висловлювати** міркування за зразком: *Я думаю, що...*

Висловлюю власну думку

- 3 **Поясни**, як ти розумієш думку, висловлену в реченні: *Зоряна калина — і краса, і врода нашої країни, нашого народу*. Ти погоджуєшся з цією думкою? **Висловлюй** свою думку за поданим зразком:

Так, я погоджуюся з цією думкою. Я вважаю, що... , тому що... . Наприклад, Отже, ... (зроби висновок).

Спілкуюся з товаришем

- 4 **Робота в парі**. **Побажай** однокласникові навчитися шанувати і поважати символи України.

- **Прочитайте** уривок із народної пісні про вербу і калину.

Ой вербо, вербо зелена,	на червону калину,
спусти гіллячко додолу.	де соловейко гніздо в'є,
На зелену діброву,	а сивая зозуленька кукує.

- Яку картину ви намалювали б до змісту віршованого тексту? **Розкажіть** одне одному, що буде зображено на уявній картині.

Пишу для себе

- 5 **Поміркуй**, як доповнити речення. **Запиши** доповнене речення.
Я шаную і поважаю символи України, тому що...

Слово про слово

Державні символи України — гімн, герб, прапор, державна мова.

Народні символи України — верба, калина, барвінок, тополя.

Так ми говоримо

Пишна та красива, як червона калина.
Де росте верба, там чиста джерельна вода.